

Críticateatre

Jordi Bordes

De silencis, i de tempestes

El metge de Lampedusa

Dramatúrgia: Anna M. Ricart
 Director: Miguel Górriz
 Intèrpret: Xicu Masó
 Dissabte 14 d'octubre, al Teatre de Salt. Temporada Alta.

Xicu Masó és un actor contrastadíssim que sovinteja els repartiments corals però que guanya valor específic quan protagonitza projectes personals (sigui com a actor, sigui com a director). I ho fa sempre des d'una posició militant amb allò que defensa l'obra. Des d'una poètica, una radicalitat i una senzillesa que acostumen a connectar molt bé amb el públic. Són propostes petites, honestes, des de la veu sense projectar i la proximitat de la sala de petit format. En *El metge de Lampedusa* fereixen les pauses del personatge perquè fan evident l'aproximació d'una narració terrible: el silenci abans de la tempesta.

El material que es podria extreure de *Llàgrimes de sal*, text autobiogràfic de Pietro Bartolo, podria ser d'una duresa punyent. També podria ser un perillós biopic que idealitzés el treball d'un metge que durant 26 anys ha estat treballant per salvar vides a les costes de Lampedusa, sent fidel a la llei del mar. L'adaptació d'Anna Maria Ricart és intel·ligent perquè alterna les facetes personals, restant valor al seu dia a dia heroic, amb les explicacions que fan els que han superat la prova del mar. També és molt

Xicu Masó interpretant 'El metge de Lampedusa', que després d'estrenar-se al Temporada Alta farà estada a l'Espai Lliure, a Montjuïc ■ T. ALTA

encertat el to, com qui s'explica en un cafè, amb un grup d'amics, sent clar en els seus punts de vista però despreocupat en les formes. Hi ha, al fons, una oralitat que casa molt bé amb la tradició irlandesa.

Masó afronta una peça que reuneix perfectament les característiques dels seus universos anteriors, sigui en clau de monòleg (*La mel*, estrenat el 2005 i que fa uns mesos va recupear), sigui donant referències d'un món nostàlgic, que no obvia un punt de fina ironia, com les adaptacions d'*El cafè de la granota* de Jesús Moncada a *Mequinensa*, i *L'aigua*, que dirigiria. L'actor i director va treballar durant molts anys amb Pep Tosar. Ara ho fa amb Miguel Górriz.

No és estrany, perquè tots ells reivindiquen un teatre de petits personatges en situacions, si no heroïques, sí d'una tremenda humanitat i honestat. Avui es fa imprescindible

Al darrere de cada xifra hi ha una història que tothom hauria de saber

ble que *El metge de Lampedusa* el vegi el màxim de públic possible. És una obra humanista al cent per cent, que entén les misèries personals i les completa amb els actes de responsabilitat d'un metge vocacional que només volia servir al que ho necessi-

tés al seu poble, i que aquests últims anys no para de veure onades contínues de refugiats que fugen de la misèria, els atemptats, la gana, la impunitat. Amb una posada en escena senzillíssima, mana el text i des d'on és dit: des de la persona que, tossuda, insisteix que es conegui aquest nou holocaust del segle XXI, que el coneix tothom (no es pot excusar ningú ara, com van fer els que van conviure amb l'extermi jueu). Les víctimes de Lampedusa només són notícia puntualment, obviant que les onades no afluïxen diàriament, que al darrere de cada xifra hi ha una persona, una història amb què tothom hauria de fer un exercici d'empatia. ■

Críticacinema

Àngel Quintana

Virtuosisme

Blade Runner 2049

Director: Denis Villeneuve
 EUA, 2017

Més enllà de les polítiques de culte que han envoltat el fenomen *Blade Runner*, penso que sobretot cal entendre la pel·lícula de Ridley Scott com el resultat d'un moment en què el cinema va posar la direcció de producció en el primer ordre creatiu. *Blade Runner* no era tant una pel·lícula d'autor, sinó un acurat treball de creació d'atmosferes visuals enmig de paisatges distòpics que oferien un bon embolcall al producte. Aquest fet provocava que la pel·lícula funcionés a un ritme pausat, que trencava amb l'acció per imposar el procés d'immersió en un univers visual. Denis Villeneuve, a *Blade Runner 2049*, no traeix aquests postulats. La seva pel·lícula recull i amplifica les virtuts i els defectes que tenia l'original. De nou ens trobem un producte on la parafernàlia tecnològica ocupa un lloc destacat i on la creació d'un món és sempre més important que la resolució d'una trama envoltada d'una certa pesantor i d'un to excessiu de gravetat en la seva proposta. *Blade Runner 2049* té, però, una particularitat. En lloc de triomfar l'arquitectura del decorat o els contrallums lluminosos, en aquest cas domina la possibilitat de crear un entorn virtual on el món real es dupliqui sense saber mai què és

Ryan Gosling ■ SONY

allò que veritablement amaguen les imatges. Al llarg de la pel·lícula hi trobem un món en què els hologrames d'Elvis Presley i Frank Sinatra, per exemple, conviuen amb escenaris laberíntics, on els sentiments reals –fins i tot la sexualitat– s'han transformat en virtuals i on els records, somnis i representacions no fan res més que confondre's. Enmig d'aquest espai passeja un *blade runner* a la recerca de pistes sobre una determinada idea de l'origen. Tot plegat pot funcionar per als admiradors de la primera part, però també pot provocar una certa irritació, ja que *Blade Runner 2049* no és res més que un exercici de virtuosisme tecnològic que avança cap al buit. La interpretació dels actors és massa afectada, la barreja entre *neo-noir* i metafísica no acaba d'encaixar, i sobretot fa la sensació que la posada en escena ha estat eclipsada en benefici de la parafernàlia visual. No és cap traïció a l'original, però potser ha arribat l'hora de qüestionar si l'original és aquell clàssic incontestable que tanta gent reivindica.

L'editorial Vicens Vives s'obre al llibre infantil

Amb VV Kids la casa fa una aposta pel paper, que considera que té molt futur

Jaume Vidal
 BARCELONA

Fins ara l'editorial Vicens Vives s'havia especialitzat únicament en llibres de text i en obres de suport pedagògic. Des d'aquesta tardor, la firma tindrà un nou segell dedicat al públic

infantil: VV Kids, amb la qual cosa la casa opta decididament pel paper. Vicens Vives es mostra decebuda per l'aposta que van fer pel llibre digital. La nova operació la justifiquen amb un raonament metafòric. "Als anys vuitanta ningú hauria apostat per comprar una fàbrica de bicicletes, i ara, al segle XXI, és un bon negoci."

El pla d'actuació és publicar uns 30 títols per Na-

dal i 30 més per Sant Jordi, per arribar als 120 registres l'any 2018, en què esperen consolidar la marca.

De moment s'aposta per la compra de drets. Més endavant s'optaria també per la producció pròpia. Amb aquesta operació, Vicens Vives tindria una presència a la llibreria que mai ha tingut. L'opció de l'empresa és apostar per la qualitat gràfica i de

Una imatge de 'La Caputxeta Vermella', dels germans Grimm, amb il·lustracions de Francesca Cosanti ■ VICENS VIVES

disseny, però sobretot, segons va dir el gerent de l'empresa, Albert Vicens, "llibres amb cantarella per facilitar la lectura dels pares, que són els que els llegeixen als fills". Dins de l'oferta en català i castellà hi haurà adaptacions de clàssics, llibres per compartir amb la família, llibres trencaclosques, llibres gegants i curiositats, com ara aprendre ioga a partir d'animals. ■